

ក្រសួង កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម នៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម

ដំណាំក្រូចពោធិសាតី

ឧបត្ថម្ភការងារបោះពុម្ពផ្សាយដោយ៖

ក្រសួង កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

ឆ្នាំ២០១៦

អាសយដ្ឋាន : អគារលេខ២០០ មហាវិថីព្រះនរោត្តម សង្កាត់ទន្លេបាសាក់
ខណ្ឌចម្ការមន រាជធានីភ្នំពេញ

ទូរស័ព្ទលេខ : (០២៣) ២១៥ ៨១៩/០១២ ៨៣ ៧៩ ៤៥

ទូរសារលេខ : (៨៥៥)២៣ ២១០ ៩៤៨

Facebook : នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម - Department of Agricultural Extension

គេហទំព័រ : <http://www.maff.gov.kh>

សៀវភៅ

ស្តីពី

ដំណាំក្រូចពោធិសាត់

រៀបចំដោយ

នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម នៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម

បោះពុម្ពលើកទី១ ចំនួន ២០០០ច្បាប់

ឧបត្ថម្ភការបោះពុម្ពផ្សាយដោយ៖ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

រក្សាសិទ្ធិដោយ៖ នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម

សមាសភាពចូលរួមចំណែកផលិតស្បៀងកៅស៊ូ ស្តីពីដំណាំក្រូចពោធិសាត់

I. ទីប្រឹក្សាផ្តល់យោបល់:

- ១. បណ្ឌិត **ម៉ាក សៀន** អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម
- ២. បណ្ឌិត **ម៉ៅ មីនា** នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម
- ៣. លោក **ម៉ែន វុឌ្ឍិ** នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម
- ៣. លោក **គឹម ជារ៉ា** នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម

II. អ្នករៀបរៀង:

- ១. លោក **ដាន ឌុច** នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម

III. ក្រុមការងារស្រាវជ្រាវ:

- ១. លោក **នូ ប្រណិត** មន្ទីរកសិកម្មខេត្តបាត់ដំបង
- ២. កញ្ញា **ជឹម ណារី** មន្ទីរកសិកម្មខេត្តបាត់ដំបង

IV. ក្រុមការងារត្រួតពិនិត្យ និងកែសម្រួល:

- ១. លោក **ពេជ សុវត្តារ៉ា** នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម
- ២. លោក **ហុន ទ្រី** នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម
- ៣. លោកស្រី **ចាន់ សុដី** នាយកដ្ឋានសាវប្បកម្ម និងដំណាំរួមផ្សំ
- ៤. លោក **កេត សំរេត** នាយកដ្ឋានសាវប្បកម្ម និងដំណាំរួមផ្សំ

មាតិកា

ទំព័រ

I. សារៈប្រយោជន៍.....	០១
II. តំបន់ដាំដុះ.....	០៣
III. បច្ចេកទេសដាំដុះ និងការថែទាំ.....	០៤
១. បច្ចេកទេសជ្រើសរើសពូជ.....	០៤
២. បច្ចេកទេសរៀបចំពូជ.....	០៥
៣. បច្ចេកទេសដាំដុះ.....	១៤
៤. បច្ចេកទេសថែទាំ.....	១៦
V. បច្ចេកទេសប្រមូលផល.....	១៩

ដំណាំក្រូចពោធិសាត់

I- សារៈប្រយោជន៍

ក្រូចជាឈើហូបផ្លែមួយប្រភេទ ដែលប្រជាជនកម្ពុជា ក៏ដូចជាប្រជាជន នៅទូទាំងពិភពលោកនិយមបរិភោគ ។ ជាទូទៅគេច្រើនបរិភោគផ្លែស្រស់ ដូចជាក្រូចពោធិសាត់ ក្រូចថ្លុង និងក្រូចឃ្វិច ជាដើម ជួនកាលគេអាចផ្សំជាមួយគ្រឿងម្ហូប ដូចជាក្រូចឆ្មារ ឬ ក្រូចពោធិសាត់ ដោយសាររសជាតិជូររបស់វា។

ក្រូចពោធិសាត់ សាច់របស់វាសម្បូរ ទៅដោយជាតិវីតាមីនសេ ច្រើនជាងគេ គឺដល់ទៅ ៦០មីលីក្រាម ក្នុងទឹកក្រូច ១០០ក្រាម ។ ប៉ុន្តែផ្លែឈើនេះមានជាតិប្រូតេអ៊ីនតិច។ ក្នុងទឹកក្រូចពោធិសាត់១០០ក្រាម អាចផ្តល់ថាមពលប្រមាណជា ៣៥កាឡូរី និងក្លុយស៊ីតពី ៧ ទៅ ៨ ភាគរយ។

ក្រូចឃ្មុចគឺជាផ្លែឈើ
ដែលគេនិយម បរិភោគផ្លែ
ស្រស់តែម្តង។ ផ្លែក្រូចប្រភេទ
នេះ មានជាតិវីតាមីនសេតែ
១ភាគ ៣ នៃក្រូចពោធិសាត់
ម្យ៉ាងវិញទៀតក្រូចនេះគេអាច
កែច្នៃធ្វើជាដំណាប់ដែលអាច
ទុកបានយូរ ។

ចំពោះក្រូចឆ្មារវិញ អាចចាត់ទុកជាគ្រឿងផ្សំមួយប្រភេទ ដែលមិន
អាចខ្វះបាន ក្នុងការធ្វើម្ហូបអាហារ ព្រោះទឹកក្រូចឆ្មារ មានជាតិជួរម្យ៉ាងដែល
ធ្វើឱ្យយើងចង់បរិភោគ ។

ក្រូចឆ្មារ ក៏មានជាតិ
វីតាមីនសេ ច្រើនដូចក្រូច
ពោធិសាត់ដែរ គឺក្នុងទឹកក្រូច
ឆ្មារ ១០០ក្រាម អាចផ្តល់
វីតាមីន ៦០ ម.ក្រ ។ ក្រៅពី
ការកែច្នៃជាម្ហូបអាហារ ក្រូច
ឆ្មារ គេអាចប្រើប្រាស់ជាឱសថ
សម្រាប់ ព្យាបាលជំងឺឈាម
ជើងធ្មេញ និង អាចយកមក
ធ្វើជាដំណាប់បានដែរ ។

ក្រូចឆ្មារ
Citrus aurantifolia

ក្រៅពីបំរើសេចក្តីត្រូវការ ជាចំណីអាហារ ដំណាំក្រូចអាចកែច្នៃដោយ យកស្លឹក និងសំបក ដើមធ្វើជាវត្ថុធាតុដើម សម្រាប់ឧស្សាហកម្ម ធ្វើទឹកអប់ សាប៊ូ និងស្រា ។ ផលប្រយោជន៍សំខាន់មួយទៀត គឺជាវត្ថុធាតុដើមសម្រាប់ ឱសថមួយចំនួន ដែលគេទាញយកនូវជាតិវីតាមីនសេ និងជាតិប្រេងក្នុង ស្លឹក ។

II- តំបន់ដាំដុះ:

ក្រូចជាប្រភេទរុក្ខជាតិម្យ៉ាង ដែលទាមទារអាកាសធាតុ ទឹក ដី ដែល សមស្រប ដូចជាដីស្រទាប់ទីមួយ ធ្នូ ជ្រៅ ស្រះទឹកល្អ មានដីជាតិគ្រប់គ្រាន់ និងតំបន់ដែលមានភ្លៀងធ្លាក់ច្រើន ។

នៅប្រទេសកម្ពុជាយើង ដំណាំនេះច្រើនដាំដុះនៅតាមតំបន់ដីទួល តាមដងទន្លេនិងតំបន់ខ្ពស់រាបដូចខេត្តបាត់ដំបង កំពង់ចាម ក្រចេះ កណ្តាល និងព្រៃវែង ។

ការដាំដុះដំណាំនេះជាទ្រង់ទ្រាយធំ គឺគេសង្កេតឃើញមាននៅខេត្ត បាត់ដំបងប៉ុណ្ណោះ ។ ចំពោះតំបន់ផ្សេងទៀត ច្រើនតែជាចម្ការតូច ។ ឬជា លក្ខណៈគ្រួសារប៉ុណ្ណោះ ។

III- បច្ចេកទេសដាំដុះ និងថែទាំ:

ដំណាំក្រូចជាដើមឈើហូបផ្លែម្យ៉ាង ដែលមានអាយុវែង ដូច្នេះបច្ចេក ទេសដាំដុះនិងថែទាំ គឺទាមទារនូវ លក្ខណៈពិសេសមួយចំនួនខុសពីដំណាំ ចម្ការធម្មតា។ ការរៀបចំដីចម្ការ និងការជ្រើសរើសពូជ ជាការងារមួយចាំបាច់ បំផុតដែលត្រូវអនុវត្តឱ្យបានល្អសម្រាប់ដំណាំនេះ ។

១- ការជ្រើសរើសដី :

ដីដែលសមស្របល្អ សម្រាប់ដំណាំនេះ គឺដីដែលមានជីជាតិច្រើន ស្រទាប់ទី១ជ្រៅ ដីមិនដក់ទឹក ឬជាំទឹក គឺដីទួល ឬ ដីដែលស្ថិតនៅតាម តំបន់ខ្ពស់រាប និងដីដែលមាន PH ប្រហែល ៦,៥ ។

២- បច្ចេកទេសរៀបចំពូជ៖

ជាទូទៅគេអាចដាំក្រូចតាមវិធី ៣យ៉ាង៖

២.១ ការបណ្តុះដោយគ្រាប់ (Seed Proagation)

២.២ ការបំបៅមែក (Microstting)

២.៣ ការផ្សំភ្នំលមែកនៃដើមមួយ និងបណ្តុះដើមមួយទៀត (Grafting) ។

ក្នុងចំណោមវិធីទាំង ៣ យ៉ាងនេះ គឺមានវិធីសាស្ត្រមួយដែលល្អនឹងផ្តល់ផលខ្ពស់ជាងគេ គឺការដាំ ដោយមែកផ្សំ ។ ចំពោះប្រទេសកម្ពុជាប្រជាកសិករយើងនិយមដាំដោយមែកបំបៅ ។

២.១ បច្ចេកទេសដាំដោយបណ្តុះគ្រាប់៖ វិធីនេះជាវិធីងាយស្រួលបំផុតដោយរៀបចំកន្លែង ដែលមានដីធម្មជាតិ ហើយដាក់គ្រាប់បណ្តុះតែម្តង ។ ជាទូទៅ មិនសូវអនុវត្ត តាមវិធីនេះទេ ព្រោះវាមិនងាយឱ្យផលយ៉ាងហោចណាស់ពី ៤ ទៅ ៥ ឬ ៦ ឆ្នាំទើបចាប់ផ្តើមឱ្យផល ។

២.២ វិធីសាស្ត្របំបៅមែក៖

វិធីនេះជាវិធីមួយ ដែលប្រជាកសិករយើង និយមអនុវត្តរហូតដល់សព្វថ្ងៃនេះ ក្នុងការដាំដុះជាលក្ខណៈគ្រួសារ ឬចម្ការតូចៗ ។ បច្ចេកទេសនៃការរៀបចំពូជនេះ ងាយស្រួលក្នុងការអនុវត្តន៍ និងចំណាយទុនតិច ។ ប៉ុន្តែវិធីនេះ

ត្រូវចំណាយពេលវេលាច្រើន ហើយបរិមាណដើម ដែលអាច ទទួលបានតិច ។ ការដាំដោយ កូនបំបៅ ក្នុងរយៈពេលពី ២ នៅ ៣ ឆ្នាំប៉ុណ្ណោះ ដើមក្រូច ចាប់ផ្តើម ផ្តល់ផ្លែផ្កា ។ ប៉ុន្តែ ជាទូទៅ ដើមមានអាយុខ្លីឆាប់ងាប់ ។

វិធីបំបៅមែក

វិធីសាស្ត្រក្នុងការអនុវត្ត

- ត្រូវជ្រើសរើសយកមែកណាដែលមានអាយុចំណាស់ល្មម មាន ទំហំប្រមាណប៉ុនមេដៃ និងជាមែកដែលផ្តល់ផ្លែច្រើន និង គ្មាន ជំងឺបំផ្លាញ ។
- នៅលើមែកដែលត្រូវបំបៅប្រវែងប្រមាណ ១ម៉ែត្រពីចុងមែកត្រូវ កាត់ជៀវសំបកមែកចោល ដែលមានទំហំប្រមាណ១.៥ស.ម ។
- ត្រូវយកដីលាយនិងជីធម្មជាតិស្ងួតបន្តិចមកបិទជុំវិញកន្លែងដែល បានចៀវសំបកចេញ បន្ទាប់មកយកស្រកីដូង ឬ ក្រណាត់មក រុំព័ទ្ធជុំវិញពីក្រៅឱ្យបានជិតល្អ ។
- ជាការប្រសើរ ត្រូវអនុវត្តភ្លាមនៅរដូវភ្លៀង ទើបអាចឱ្យដីបិទ ជុំវិញមែកនោះ នៅសើមជាប់ជានិច្ច ។ ក្នុងករណីដែលពុំសូវមាន ភ្លៀងគ្រប់គ្រាន់ ត្រូវសម្រកទឹកលើស្រកីដូងនោះ ដើម្បីឱ្យវានៅ សើម ។
- ប្រមាណពី ២ ទៅ ៣ខែ កន្លែងដែលគេបានបិទដីនេះ មានឫស ដុះចាក់ចេញមក ។ ពេលដែលយើងឃើញមានឫស ដុះចាក់ច្រើន

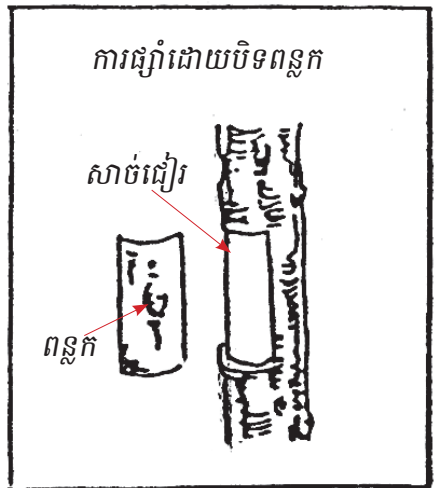
ល្មមហើយ យើងអាចកាត់យកមកផ្សំក្នុងកន្លែងសិន មុនពេល
យកទៅដាំផ្ទាល់នៅក្នុងចម្ការ ។

**២.៣ វិធីផ្សំដោយការបិទពន្លក
និងការផ្សំមែក៖**

ក្នុងការផ្សំនេះ គឺយើងជ្រើសរើសរក
ពូជណា ដែលមានប្រព័ន្ធឫស រឹង
មាំល្អ សមស្របនឹងលក្ខណៈរបស់
ដីចម្ការ និងពូជ ដែលមានលក្ខណៈ
សម្បត្តិដើមដងល្អ ទិន្នផលខ្ពស់មក
ផ្សំចូលគ្នា ។

វិធីនេះ គេនិយមអនុវត្តពេល

ដែលគេត្រូវការកូនច្រើនសម្រាប់ដាំចម្ការធំ ។ បច្ចេកទេសនេះ ទាមទារនូវ ថវិកាច្រើនសម្រាប់អនុវត្ត ប៉ុន្តែយើងអាចបណ្តុះកូនក្រូចបានច្រើនហើយ ប្រកបដោយគុណភាពល្អ ព្រមទាំងចំណាយពេលខ្លី ។ ដើមក្រូចដែលដាំតាម វិធីនេះ គឺអាចមានអាយុ រហូតដល់ ១៥ ទៅ ២០ឆ្នាំ ទើបងាប់ដើម ។ ម៉្យាង វិញទៀតអាយុដែលអាចបេះផ្លែបាន ក៏ខ្លីដែរ គឺប្រមាណពី ៣ ទៅ ៤ឆ្នាំ ប៉ុណ្ណោះ ។

ក- បច្ចេកទេសផ្សាំដោយបិទពន្លក:

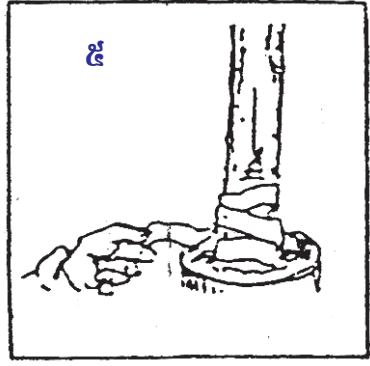
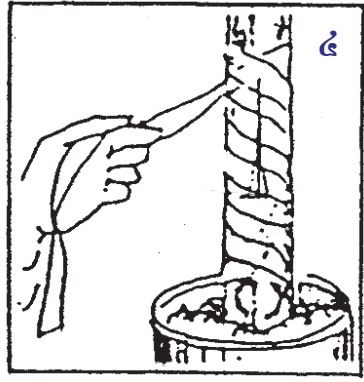
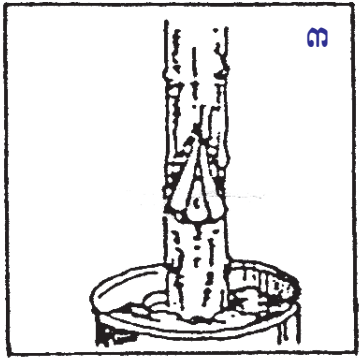
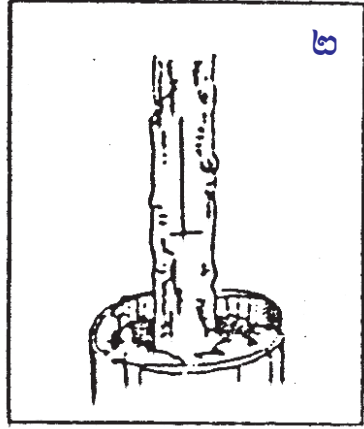
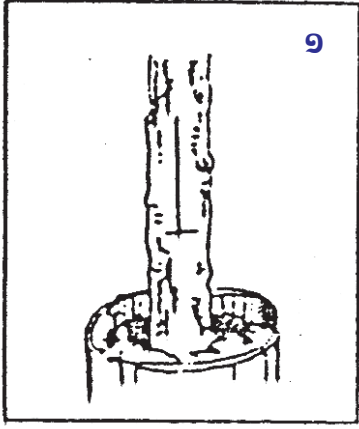
វិធីសាស្ត្រក្នុងការអនុវត្តគឺ

- ត្រូវជ្រើសរើសរកប្រភេទពូជក្រូចណាដែលមានប្រព័ន្ធឫសរឹងមាំ ធន់ទ្រាំនឹងជំងឺ និងសត្វល្អិតក្នុងដី ហើយជាប្រភេទក្រូចដែល មានដើមធំ។ ត្រូវយកគ្រាប់ពូជក្រូចនេះទៅបណ្តុះនៅក្នុងចង់ ប្លាស្ទិក ដែល មានដាក់ដីលាយជាមួយដីធម្មជាតិ ដើម្បីទុកធ្វើ ជាផ្នែកផ្សាំខាងក្រោម (Root Stock)
- ត្រូវជ្រើសរើសរកប្រភេទពូជ ឬ ដើមក្រូចណាដែលមានដើមដង ល្អ ផ្តល់ទិន្នផលខ្ពស់ ហើយធន់នឹង ជំងឺផ្សេង ។ បន្ទាប់មកត្រូវ ជ្រើសរើសយកមែក ដែលនៅខ្លីល្មម មានពន្លកល្អៗសម្រាប់ យកពន្លក មកបិទផ្សាំ ។
- កូនក្រូចដែលបណ្តុះសម្រាប់ធ្វើជាទម្រង់ផ្នែកគល់ (Root Stock) ពេលវាដុះបានកម្ពស់ប្រមាណ១ម៉ែត្រ ទំហំប្រមាណប៉ុនម្រាម ដៃ អាចចាប់ផ្តើមធ្វើការបន្សុំបាន ។
- ត្រូវចៀរកូនក្រូចដែលបានបណ្តុះកម្ពស់ប្រមាណ ០,៤០ ម៉ែត្រពី គល់ ជារាងអក្សរតេ (T) ឬតេផ្តាបំ វិធីម្យ៉ាងទៀតនោះគឺយើង ចៀរដល់សាច់ក្នុងនូវទំហំល្មមប៉ុនពន្លកដែលត្រូវដាក់បន្សុំ ។

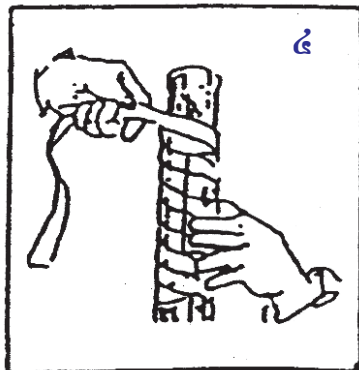
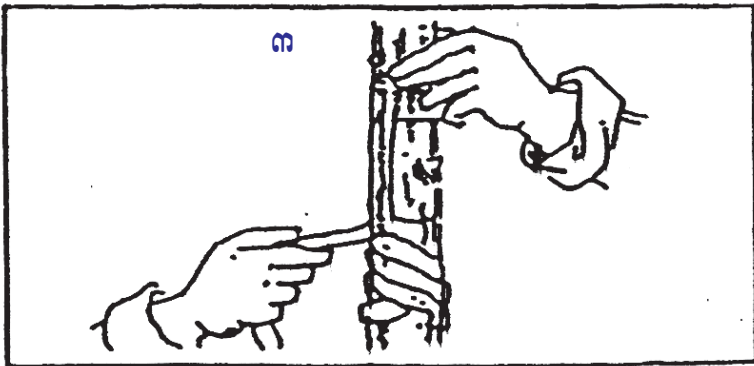
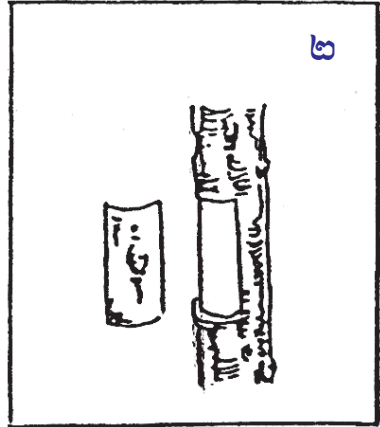
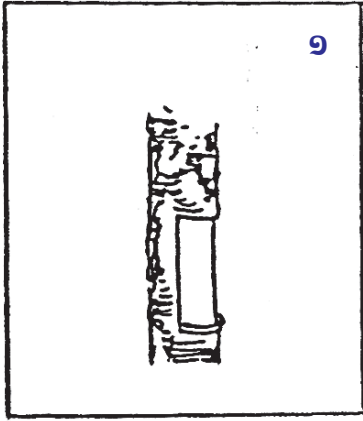

បច្ចេកទេសផ្សំបិទពន្លកជាអក្សរ T

បច្ចេកទេសផ្សំដោយសំបកមានពន្លកមីន

- ☛ កាត់យកពន្លកពីមែក កុំឱ្យបាក់ ឬ ចៀរជិតពន្លកពេក ។
- ☛ ដាក់ពន្លកដែលត្រូវផ្សំ ចូលទៅកន្លែងដែលបានកាត់ នៃកូនដើមបណ្តុះ ។ បន្ទាប់មក ត្រូវរុំដោយស្បោងធ្លាស្លឹក ដើម្បីឱ្យពន្លក និងដើមស៊ីសាច់គ្នា ។ មិនត្រូវរុំស្បោងធ្លាស្លឹក ឱ្យជិតទាំងអស់ទេ គឺយើងត្រូវទុកចន្លោះសម្រាប់ពន្លកដុះចេញមកក្រៅ ។
- ☛ បន្ទាប់ពីពន្លកផ្សំដុះ ត្រូវកាត់ដើមផ្នែកខាងចុងនៃដើមផ្នែកគល់ចោល (Root Stock) ។

* រយៈពេលប្រមាណជាង១៤ថ្ងៃបន្ទាប់មកយើងអាចពិនិត្យមើលពន្លកបើពន្លកនៅស្រស់ធម្មតាទេ " នៅរស់ " យើងអាចស្រាយស្បោងធ្លាស្លឹកចេញបាន ។ បន្ទាប់ពីពន្លកនេះដុះលូតលាស់បានល្អហើយ យើងត្រូវកាត់ចុងនៃកូនដើមបណ្តុះចោល ដើម្បីទុកឱ្យដើម ដែលដុះចេញពីពន្លកផ្សំនោះលូតលាស់ជាធម្មតា ។

☛ បន្ទាប់ពីដើមថ្មី ដែលដុះចេញមកនោះ មានកម្ពស់ប្រមាណជា១ម៉ែត្រ ត្រូវកាត់ចុងដើមដុះចេញ ពីកន្លកម្តង ដោយទុកកម្ពស់ប្រមាណពី ៦០ ទៅ ៧០ស.ម ពីដី ។ ការអនុវត្តបែបនេះ គឺដើម្បីឱ្យកូនក្រូចនោះចាប់ផ្តើមបែកមែកច្រើន ។

ខ- ការផ្សំដោយឆ្លងមែក:

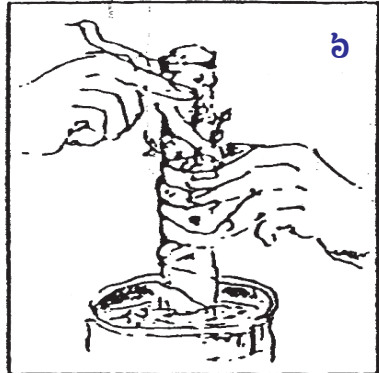
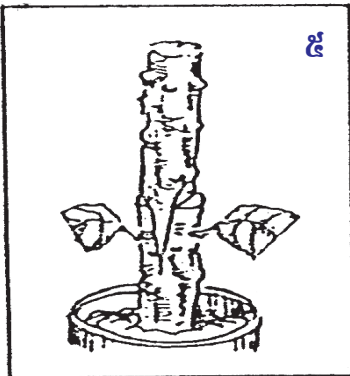
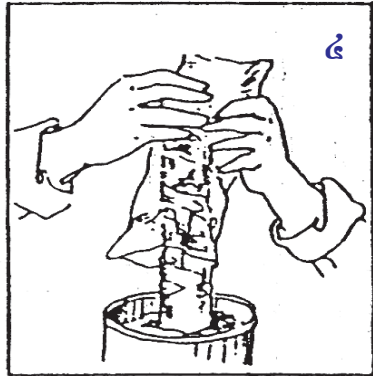
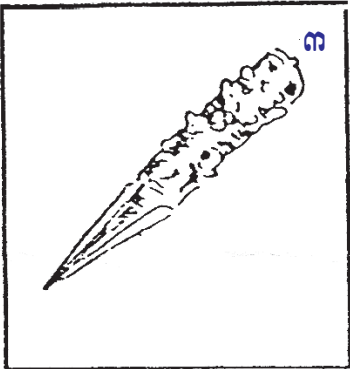
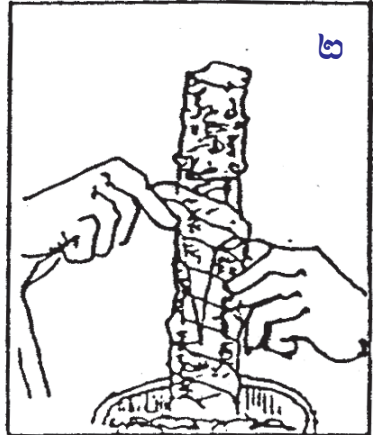
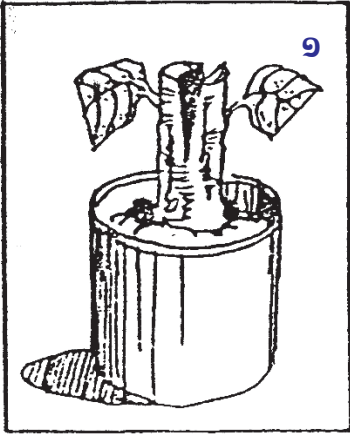
- ➔ ដូចគ្នានឹងការផ្សំដោយពន្លកដែរ គេអាចផ្សំមែកដែលចេញពីពូជមានទិន្នផលខ្ពស់ មកផ្សំជាមួយគល់នៃដើមពូជផ្សេងទៀត (សូមមើលរូប) ។

បច្ចេកទេសផ្សំដោយក្នុងមែក

របៀបផ្សំគូលម្យូងឆៀត

១

២

៣

៤

គ- ការផ្សំដោយចងមែកឆ្កោប:

គល់ជ្រូរ

មែកជ្រូរ

ចង់ធ្លោបមែកនឹងគល់

រយៈពេល ១-៣ ខែ ឬក្រោយ
ពេលដុះស៊ីគ្នារួច ត្រូវកាត់មែក
របស់គល់ផ្សំ និងគល់មែកផ្សំ
ចោល។

៣ - បច្ចេកទេសដាំដុះ

- មុននឹងអនុវត្តការកាប់រណ្តៅ ត្រូវភ្ជួររាល់ដីចម្ការឱ្យបានស្អាតកុំឱ្យមានស្មៅ ហើយត្រូវបំផុសដី ។
- ត្រូវបោះបង្គោលតូចៗ សម្រាប់សម្គាល់កន្លែង ដែលត្រូវកាប់រណ្តៅ ។ វិធីនេះយើងអាច តម្រង់រណ្តៅដែលត្រូវកាប់បានត្រង់ល្អ ។
- ជាការល្អប្រសើរ រណ្តៅត្រូវកាប់រាងមូល ដែលមានទំហំពី ៦០ ទៅ ៨០ ស.ម និងជម្រៅពី ៥០ ទៅ ៦០ ស.ម ។
- ចន្លោះពីររណ្តៅមួយ ទៅរណ្តៅមួយ អាចប្រែប្រួលដោយទៅតាមប្រភេទពូជ បច្ចេកទេសថែទាំដំណាំក្រូច និងប្រភេទដី ។ ល ។

ជាទូទៅចន្លោះឃ្លាតពីររណ្តៅមួយទៅរណ្តៅមួយ គឺ ៤ម៉ែត្រ ប៉ុន្តែបើការប្រមូលផលត្រូវធ្វើឡើងដោយប្រើត្រាក់ទ័រ ចន្លោះរណ្តៅចម្ងាយពី ៨ ទៅ ១០ ម៉ែត្រ ។

➤ មុនពេលដាំត្រូវដាក់ដីទ្រាប់ បាត ដោយប្រើដីធម្មជាតិ ស្ងួត លាយនឹងដីគីមីស្រូវ បរិមាណ មួយសមស្រប (សូមមើល ក្នុងចំណុច ៤.១ ស្តីពីការដាក់ដី) ។

➤ ពេលដាក់ដាំ ត្រូវមានការ

ប្រុងប្រយ័ត្ន ។ ត្រូវលើកទ្រទង់ឬ កន្លែងកូនត្រូចឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ជៀសវាងការបោះបោក ឬ លើកដើមយូរ ។ មុននឹងដាំត្រូវកាត់ ឬ បកចង់ចេញ។ ក្នុងការកាត់ចង់ចេញត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នកុំឱ្យបែកខ្ចាយ ដី ដែលអាចបណ្តាលឱ្យប៉ះពាល់ដល់ប្រព័ន្ធឫស ។

➤ ពេលដាក់ដាំត្រូវលប់ដី ដោយទុកជម្រៅពីមាត់រណ្តៅខាងលើ ប្រមាណពី ១០ ទៅ ១៥ស.ម ដើម្បីងាយស្រួលក្នុងការបញ្ចូលទឹក និងដាក់ជីបំប៉ន។ ប៉ុន្តែបើការដាំដុះចំពេលភ្លៀងច្រើនយើងត្រូវ

លប់ដីស្មើមាត់រណ្តៅ ឬ លើ មាត់រណ្តៅបន្តិច ជៀសវាង កុំឱ្យទឹកដក់ខ្លាំងពេក ។

៤- បច្ចេកទេសថែទាំ:

៤-១ ការដាក់ដី: ដំណាំក្រូចក៏ដូចជាដំណាំផ្សេងទៀតដែរ គឺទាមទារការដាក់ដីជារៀងរាល់ឆ្នាំ ដើម្បីឱ្យដំណាំលូតលាស់ល្អ និងផ្តល់ទិន្នផលខ្ពស់ ។ ចំពោះដំណាំក្រូច បរិមាណនៃការដាក់ដីគឺអាចប្រែប្រួលតាមកត្តាជាច្រើន ដូចជាដី អាកាសធាតុ អាយុកាល នៃការលូតលាស់ទំហំដើម និងពូជក្រូចដែលបានដាំ ។ បរិមាណដីគីមី ដែលត្រូវដាក់ នៅពេលដាំ (ដីទ្រាប់បាត) ជាមធ្យមគីឡូ ១៥-១៥-១៥ ពី ៤០០ ទៅ ៦០០ គ.ក្រ ក្នុងមួយហិកតា ។ បន្ទាប់ពី ដំណាំលូតលាស់បានធំហើយ យើងត្រូវដាក់ដីបំប៉នដែលមានជាតិអាហ្សូត " អ៊ុយរ៉េ " ជារៀង រាល់ឆ្នាំក្នុងបរិមាណជាមធ្យមអាហ្សូត ៦០០ ក្រាម (អ៊ុយរ៉េ= ១.៣ គ.ក្រ) ក្នុងមួយដើម ដើម្បីជួយដល់ការលូតលាស់ និង ចេញផ្កាផ្លែ ។

+

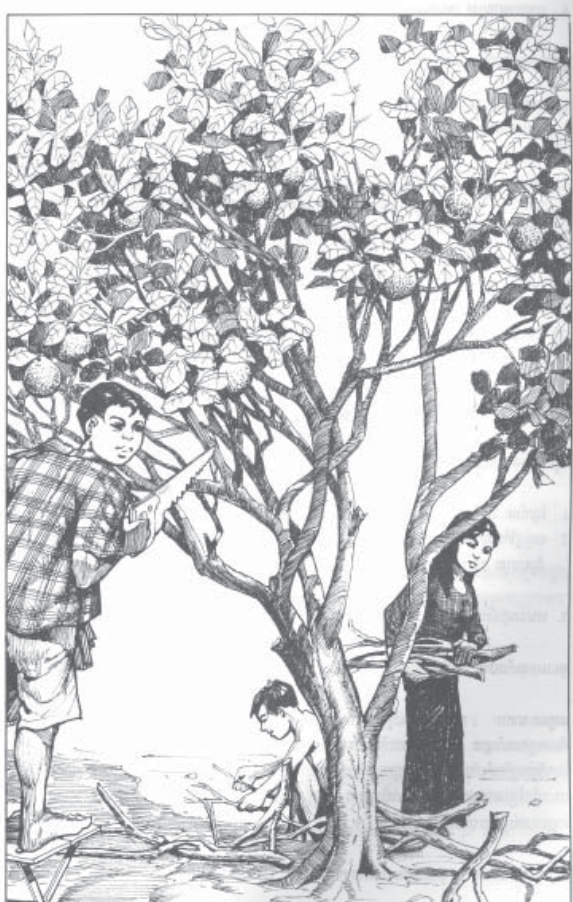

៤.២ បច្ចេកទេសកាត់មែកមិនឈ្នួចោលដើម្បីលំអន្រែងន្រាយដើម្រះ

ការងារនេះមានសារៈសំខាន់ណាស់ សម្រាប់ដំណាំក្រូច។ តាមរយៈការអនុវត្តកន្លងមកយើងអាចទទួលបានបរិមាណផលកើនឡើងច្រើនបើប្រៀបធៀបទៅនឹងចម្ការឬដើមណាដែលពុំបានអនុវត្តការងាររបៀបនេះ។ យើងអាចទទួលបាន នូវដើមក្រូចដែលបែកមែកសាខាល្អ ហើយដើមទាំងមូលមានរាងល្អ ។ ការងារនេះ យើងចាប់ផ្តើមអនុវត្តចាប់តាំងពីដើមនៅតូចក្នុងថ្នាលបណ្តុះ ។

- ① បន្ទាប់ពីផ្សាំកូន កម្ពស់ប្រមាណជា ១ ម៉ែត្រ គឺយើងត្រូវកាត់ចុង ចោលទុកត្រឹមកម្ពស់ប្រហែលពី ៦០ ទៅ ៨០ ស.ម ពីដី ។ យើងធ្វើដូច្នោះគឺដើម្បីឱ្យដើម ចាប់ផ្តើមបែកមែកថ្មី ពី ៣ទៅ ៥ ថ្ងៃមទៀត ។
- ② ចំពោះដើមធំយើងអាចកាត់ចុងមែកចោល ពី ២ ទៅ ៣ ឆ្នាំម្តង ។ យើងអនុវត្តបែបនេះ គឺដើម្បីឱ្យដើម បន្តបែកមែកទៀត ។

- ⑤ យើងត្រូវការកាត់មែកបំពង់ ដែលលាស់ខ្លី នៅផ្នែកខាងក្នុង នៃដើមចោល។ ព្រោះស្លឹក និងមែកទាំងនោះ មិនទទួលបានពន្លឺបានគ្រប់គ្រាន់ ហើយវាក៏មិនអាចបង្កើតជាផ្កាផ្លែបានដែរ។
- ⑥ ការងារមួយទៀត គឺយើងត្រូវកាត់មែក ដែលងាប់ៗចោល ព្រោះមែកទាំងនោះ អាចបណ្តាលឱ្យឆ្លងជំងឺផ្សេងៗ ឬ ជាជម្រករបស់សត្វល្អិតចង្រៃមួយចំនួន ។

៤.៣ ការសម្អាតស្មៅ: ការងារនេះ យើងត្រូវអនុវត្តចាប់តាំង ពីពេលដើមក្រូចនៅតូចៗ រហូតដល់ដើមធំ ។ ពេលដើមនៅតូច យើងត្រូវជម្រះស្មៅប្រហែលជា ១ម៉ែត្រជុំវិញគល់ និងដីដែលនៅចន្លោះជួរ។ យើងអាចកូរលប់ដោយនង្គ័លគោ ឬ ដោយត្រាកទ័រ ។ វិធីម្យ៉ាងទៀត នៅពេលដើមធំល្មម (អាយុ៥ឆ្នាំឡើងទៅ) គឺគេអាចចិញ្ចឹមសត្វពពែ ឬ ចៀមក្នុងចម្ការដើម្បីឱ្យសត្វទាំងនោះដើរស៊ីស្មៅក្នុងចម្ការ ។

IV- បច្ចេកទេសប្រមូលផល:

ចំពោះចម្ការក្រូចដែលដាំដោយកូនផ្សំ យើងអាចចាប់ផ្តើមប្រមូលផល នៅពេលដែលដើម អាយុបានប្រមាណពី ៣ ទៅ ៤ ឆ្នាំបន្ទាប់ពីពេលដាំ ។ គេអាចកត់សម្គាល់ផ្លែក្រូចទុំ នៅពេលសំបកផ្លែប្រៃពណ៌ពីបៃតងមកក្លឹរលោង ឬ លឿងទុំ ឬ លឿង និងការកើនឡើងនូវជាតិផ្អែម តែផ្ទុយទៅវិញ ជាតិជួរ មានការថយចុះ ។ ក្នុងករណីយើងចង់រក្សាទុកផ្លែក្រូចឱ្យបានយូរថ្ងៃ យើង ត្រូវប្រមូលផលផ្លែក្រូច យ៉ាងណាជៀសវាងការបេះទម្លាក់ ព្រោះអាចបណ្តាល ឱ្យផ្លែឆាប់ជាំ និងរលួយ ។ ទិន្នផលផ្លែក្រូចជាមធ្យម គឺប្រហែលពី ២០ ទៅ ៣០ តោនក្នុងមួយហិកតា ។

ឯកសារយោង:

១. ដំណាំក្រូច និងពូជក្រូច មន្ទីរកសិកម្មខេត្តបាត់ដំបង ១៩៩៧
២. ដំណាំក្រូចពោធិសាត់ នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម ២០០៣
៣. ម៉ូឌុលបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីដំណាំឈើហូបផ្លែ នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម ២០១៣ ។

